

HISTORYCZNE BITWY

LECH WYSZCZELSKI

WILNO 1919–1920

 BELLONA
Warszawa

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Wilno w federacyjnych planach Józefa Piłsudskiego i inkorporacyjnych projektach Romana Dmowskiego. Reakcje Litwinów	10
Walki polsko-rosyjskie o Wilno w styczniu 1919 r. oraz przygotowania militarne Polaków do jego ponownego zajęcia	36
Wyprawa wileńska Józefa Piłsudskiego — kwiecień 1919 r.	69
Obrona Wilna i zajętych obszarów Wileńszczyzny przed Armią Czerwoną — lato 1919 r.	156
Wilno w rękach Litwinów (lipiec–wrzesień 1920 r.).	190
Marsz wojsk gen. Lucjana Żeligowskiego na Wilno i jego reperkusje	227
Inkorporacja Wilna i Wileńszczyzny do Polski	265
Zakończenie	271
Bibliografia	275
Wykaz ilustracji	283

WYKAZ ILUSTRACJI

- Naczelnik Państwa, Naczelnny Wódz WP, marsz. Józef Piłsudski.
Dowódca Frontu Ukraińskiego i Środkowego, dowódca 2. Armii i dowódca 1. (2.) DPLe., gen. Edward Śmigły-Rydz.
Dowódca 5. i 3. Armii, gen. Władysław Sikorski.
Dowódca Frontu Litewsko-Białoruskiego, gen. Stanisław Szeptycki (zdjęcie z okresu służby w Legionach Polskich).
Dowódca Grupy Jazdy zajmującej Wilno w kwietniu 1919 r., ppłk Władysław Belina-Prażmowski (zdjęcie ze służby w Legionach Polskich).
Dowódca Grupy Bieniakonie zajmującej Wilno w październiku 1920 r., twórca Litwy Środkowej, gen. Lucjan Żeligowski.
Dowództwo oddziału lotnego mjr. Władysława Dąbrowskiego (siedzi od lewej, obok brat rtm. Jerzy Dąbrowski) walczącego na Wileńszczyźnie z Armią Czerwoną w styczniu i lutym 1919 r.
Ułani ppłk. Beliny-Prażmowskiego na rynku w Wilnie w kwietniu 1919 r.
Grupa żołnierzy z 2. DPLe. przygotowująca się do przeglądu na ulicach Wilna w kwietniu 1919 r.
Żołnierze z 2. DPLe. przygotowujący się do defilady na placu przed katedrą w Wilnie 12 kwietnia 1919 r.
Oddziały 2. DPLe. i 1. BJ uszykowane 21 kwietnia 1919 r. do defilady z okazji zajęcia Wilna.
Defilujące 21 kwietnia 1919 r. w Wilnie oddziały 2. DPLe.

- Artylerzyści 1. dywizjonu artylerii konnej w trakcie defilady 21 kwietnia 1919 r.
- Józef Piłsudski przed frontem kompanii honorowej 2. DPLeg. w Wilnie 21 kwietnia 1919 r.
- Józef Piłsudski opuszczający 27 kwietnia 1919 r. katedrę wileńską w towarzystwie hierarchów Kościoła katolickiego i dowódców oddziałów zajmujących Wilno w kwietniu 1919 r. przed frontem kompanii honorowej.
- Patrol kawaleryjski z 1. pułku szwoleżerów na ulicach Wilna pod koniec kwietnia 1919 r.
- Kondukt pogrzebowy żołnierzy polskich poległych w walkach o Wilno w kwietniu 1919 r.
- Naczelný Wódz WP Józef Piłsudski dekoruje żołnierzy odznaczonych za bohaterstwo w walkach o Wilno w kwietniu 1919 r.
- Honorowe klucze ofiarowane Józefowi Piłsudskiemu przez mieszkańców Wilna w kwietniu 1919 r.
- Sztab Frontu Litewsko-Białoruskiego (w pierwszym rzędzie w środku najwyższy gen. Stanisław Szeptycki) — zdjęcie z maja 1919 r.
- Oficerowie dowództwa Frontu Litewsko-Białoruskiego wiosną 1919 r.
- Artylerzyści z 1. dywizjonu artylerii polowej 1. DPLeg. dowodzeni przez kpt. Władysława Dawitajtisa na stanowisku bojowym.
- Marsz. Józef Piłsudski w rozmowie z gen. Edwardem Śmigłym-Rydzem podczas operacji niemeńskiej we wrześniu 1920 r.